

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právní omezení vstupu do obydlí rodiny – přiměřenost a (ne)souhlas“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 11. prosince 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Ochrana obydlí patří k základním právům každého člověka, a to i v rodinném prostředí, kde se střetává s povinností státu zajistit ochranu dětí. Právní úprava přiznává rodině vysoký stupeň soukromí a autonomie, ale zároveň stanoví podmínky, za nichž mohou do obydlí vstoupit pracovníci OSPOD, policie nebo jiné orgány. Tato otázka bývá v praxi zdrojem napětí a nedůvěry mezi rodinami a institucemi, protože zásah do domova je vnímán jako citlivé narušení soukromí. Z hlediska právního rámce je nutné vyvažovat právo na nedotknutelnost obydlí, které chrání OZ a ústavní principy, s povinnostmi vyplývajícími ze ZSPOD a procesních předpisů ZŘS a OSŘ. Do hry vstupují i mezinárodní standardy, především Úmluva o právech dítěte a Obecné komentáře Výboru OSN pro práva dětí, které kladou důraz na proporcionalitu zásahů, nejlepší zájem dítěte a přiměřenou ochranu rodinného života. V praxi se často řeší otázka, kdy je možné vstoupit do obydlí bez souhlasu rodiče, jaké procesní garance musí být dodrženy a jaká rizika nese nepřiměřený zásah. Seminář poskytne účastníkům přehled právní úpravy, praktických dilemat a judikatury, nabídne metodické návody pro správný postup a otevře diskusi nad tím, jak nastavit rovnováhu mezi ochranou dítěte a respektem k právům rodiny. Účastníci získají nejen teoretické znalosti, ale i praktické dovednosti pro komunikaci s rodiči a pro dokumentaci zásahů, aby byla vždy zajištěna transparentnost a zákonnost.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- vysvětlit právní rámec nedotknutelnosti obydlí a jeho limity
- rozlišit situace, kdy je vyžadován souhlas rodičů a kdy nikoliv
- aplikovat zásadu proporcionality při vstupu do obydlí
- propojit OZ, ZSPOD, ZŘS a OSŘ s mezinárodními standardy
- identifikovat rizika neoprávněného zásahu
- orientovat se v judikatuře českých soudů a ESLP
- vysvětlit úlohu policie při asistenci OSPOD
- nastavit správný postup dokumentace zásahu
- komunikovat s rodiči respektujícím způsobem
- zajistit, aby dítě bylo slyšeno a chráněno při zásahu
- spolupracovat s multidisciplinárním týmem
- předcházet eskalaci konfliktu v rodině
- zohlednit etické aspekty zásahu do obydlí
- připravit návrhy na soudní opatření při odmítání spolupráce
- využít preventivní nástroje k posílení důvěry rodin

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:**1. Ochrana obydlí v právním řádu**

- Ústavní principy a základní práva
- Úprava v OZ a její význam
- Význam nedotknutelnosti obydlí pro rodinu
- Ochrana soukromí a rodinného života
- Mezinárodní rámec a srovnání
- Úmluva o právech dítěte
- Obecné komentáře Výboru OSN pro práva dětí
- Judikatura ESLP

2. Povinnosti a pravomoci OSPOD

- Zákonné zmocnění podle ZSPOD
- Možnosti vstupu do obydlí
- Spolupráce s policií při výkonu pravomocí
- Dokumentace a vyhodnocení zásahu
- Povinnost respektovat důstojnost rodiny
- Etické aspekty zásahu
- Preventivní práce s rodinou
- Riziko zneužití pravomoci

3. Role policie

- Asistence OSPOD při vstupu do obydlí
- Pravomoci podle zákona o Policii ČR
- Proporcionalita a přiměřenost zásahu
- Ochrana práv dítěte při zásahu
- Povinnosti při dokumentaci
- Riziko eskalace konfliktu

- Spolupráce s dalšími institucemi
- Judikatura k zásahům policie

4. Souhlas a nesouhlas rodičů

- Kdy je nutný výslovný souhlas
- Situace, kdy lze postupovat bez souhlasu
- Rozdíl mezi faktickým a právním souhlasem
- Judikatura k nesouhlasu rodičů
- Dopady na právo na rodinný život
- Procesní garance při nesouhlasu
- Úloha kolizního opatrovníka
- Praktické kazuistiky

5. Soudní rámec zásahů

- Procesní úprava v ZŘS a OSŘ
- Předběžná opatření a prozatímní rozhodnutí
- Návrhová činnost OSPOD
- Úloha soudu při ochraně práv rodiny
- Právo dítěte být slyšeno v řízení
- Judikatura českých soudů
- Možnost přezkumu zásahu
- Vztah k dalším řízením

6. Nejlepší zájem dítěte

- Obsah a praktická aplikace zásady
- Vyvažování práv rodičů a dítěte
- Vyvažování práv dítěte a státu
- Mezinárodní standardy k zásahu do rodiny
- Úmluva o právech dítěte
- Obecné komentáře Výboru OSN pro práva dětí
- Riziko formalismu při odůvodnění
- Praktické příklady z praxe

7. Procesní práva dítěte

- Právo být slyšeno a respektováno
- Právo na právní pomoc
- Ochrana soukromí dítěte
- Zajištění podpory při zásahu
- Přiměřenost zásahu věku a vyspělosti
- Zapojení dítěte do rozhodování
- Mechanismy stížností
- Prevence sekundární viktimizace

8. Dokumentace a transparentnost

- Povinnost vést přesnou dokumentaci
- Ochrana osobních údajů
- Přístup rodičů k záznamům
- Právní význam dokumentace v řízení
- Role fotografií a audiovizuálních záznamů
- Archivace a ochrana citlivých dat
- Etické aspekty dokumentace
- Prevence zneužití dokumentace

9. Komunikace s rodinou

- Techniky respektující komunikace
- Prevence konfliktů a eskalace
- Role empatie a transparentnosti
- Zohlednění kulturních specifík
- Práce s nedůvěrou rodičů
- Úloha mediace a facilitace
- Včasná příprava rodiny na zásah
- Příklady dobré praxe

10. Multidisciplinární spolupráce

- Spolupráce OSPOD, policie, zdravotnictví a škol
- Případové konference a koordinace
- Role neziskových organizací
- Sdílení informací v souladu s GDPR
- Dlouhodobé sledování situace rodiny
- Koordinace při krizových zásazích
- Prevence duplicitních zásahů
- Přenos zkušeností mezi institucemi

11. Rizika a dilemata v praxi

- Riziko neoprávněného zásahu
- Konflikt mezi ochranou dítěte a soukromím rodiny
- Riziko stigmatizace rodiny
- Etická dilemata pracovníků OSPOD
- Nedostatečná koordinace institucí
- Riziko bagatelizace ohrožení dítěte
- Konflikt mezi zákonnými normami
- Prevence nadužívání oprávnění

12. Kazuistiky a doporučení

- Modelové případy vstupu do obydlí
- Příklady z praxe OSPOD a policie
- Selhání a poučení z chyb
- Úspěšné příklady proporcionality
- Restorativní přístup při práci s rodinou
- Doporučení pro metodiky a lokální standardy
- Inspirace ze zahraničí
- Shrnutí a akční kroky účastníků